

Saat-i icabe

“Saat-i icâbeyi Cuma’da hangi vakitler arasında aramak gerekir?”

Her zaman, her şeyi vesîle kılarak Rabbimize duâ ve ibâdete devam etmeli, hiçbir zaman duâ halini kesmemeli, duâmızı ve kulluğumuzu belli zamanlarda kesintiye uğratmamalıyız. Çünkü hiçbir saat ve hiçbir vakit bizim kul olarak Rabbimize dönüşümüz için ve duâ için elverişsiz ve kapalı değildir. Hayatımızın her ayrıntısından da, lüzumsuz zannettiğimiz her saat diliminden ve zaman parçacıklarından da sorumluyuz. Öyleyse her zaman parçacığını Rabbimize sığınmamız için eşsiz bir fırsat olarak algılamak zorundayız.

Fakat bazı saatlerde ve vakitlerde sırf kullarının lehine Cenâb-ı Hakk’ın, rahmetiyle muâmelede daha fazla lütufkâr olduğu şeklinde sahîh rivâyetler vardır. Meselâ, Cuma günü içinde bir icâbet saatinin, yani duâların daha fazla cevap ve kabûl gördüğü bir saatin bulunduğunu Hazret-i Peygamber (asm) haber vermektedir: “Onda bir saat vardır ki, hiçbir Müslüman kul namazda bulunup ve o saate rast getirip Allah’tan bir şey istemez ki, Allah Azze ve Celle ona isteğini bahşetmesin!” Bu saatin kısa olduğunu göstermek için de, mübârek elini baş parmağının orta ve diğer parmağının içine basarak işâret lütfetmiştir.¹

Ebû Bürde b. Ebû Mûsâ el-Eş’ârî (ra) der ki: Cuma günü duâların kabul olunduğu saatle ilgili babamın şöyle söylediğini işittim: “Resûlullah (asm) demiştir ki: ‘Bu saat imamın minbere oturduğu zaman ile namazın kılındığı vakit arasındadır.’”² Başka bir rivâyette, Peygamber Efendimiz (asm) bu saat için: “Cuma namazına girişten itibâren, namazdan çıkıncaya kadar” buyurmuştur.

Fakat bu saatin çok bilinmeyen ve meçhul kalan bir saat olduğu yolunda da rivâyetler vardır. Meselâ yine Ebû Hüreyre (ra) demiştir ki: “Bu saatin hangi saat olduğunu Nebiyy-i Ekrem Efendimiz’den (asm) sorduk. Bize: ‘Bu saati ben biliyordum. Lâkin sonradan Leyle-i Kadir bana unutturulduğu gibi, bu da bana unutturuldu!’ buyurdu.”³

Anlaşıyor ki, Cenâb-ı Hak, bu saatin açıkça belirlenmemesini ve meçhul bırakılmasını istemiştir. Cuma namazı saatinde olduğu yolundaki rivâyetler, mü’mine

bir ip ucu verebilir belki; ama, Cuma gününün diğer saatlerini gözden ve rağbetten düşürmemek Allah'ın rahmetinin ve şefkatinin genişliğine ve kuşatıcılığına daha uygundur.

Cuma'daki saat-i icâbede yapılan duânın makbûle daha yakın olduğu yolundaki rivâyeti Üstad Bedüzzaman Hazretleri de tasdik ediyor⁴; bu saatin meçhul kalmasını ve gizli bırakılmasını ise, sâir saatleri ve dakîkaları kıymetten düşürmemek ve her saate aynı derecede ehemmiyet verilmesini sağlamak hikmetine bağlıyor. Saîd Nursî; insanlarda velînin, Cuma gününde icâbet saatinin, Ramazan geceleri içinde Kadir Gecesinde, Esmâ-i Hüsnâ içinde İsm-i Azam'ın, ömürde ecelin meçhul kalmasının aynı hikmete bağlı, yani sâir emsaline de kıymet ve ehemmiyet verilmesini sağlamaya dönük bir tecellî olduğunu açıklıyor. Öyle ki, meselâ yirmi senelik ölüm saati bilinmeyen bir ömür, ölüm saati bilinen bin senelik bir ömre göre daha tercih edilir!⁵

Dünya hayatının kısalığına ve bize takdim edilen hayat dakîkalarının sayılı olduğuna dikkat edecek olursak, kul olarak Rabbimize sığınmak ve duâ etmek için zaman tercihi yapacak kadar, meselâ bir takım vakitleri diğerlerinden ayıklayacak ve belli saatlerin dışındaki zamanlara rağbet etmeyecek ve değer vermeyecek kadar lüks ve fazladan bir zamana sahip olmadığımız anlaşılabilir olur. Hayatımızın bütününden ve ömür saatlerimizin tamamından sorumluyuz. Öyleyse tüm zamanları Allah'a yaklaşmak için en bulunmaz zamanlar olarak bilmenin, kulluğumuz için daha hayırlı netîcelere kapı açacağımızı aklımızdan uzak tutmamalıyız.

Yine de unutmayalım: Bugün duâ günüdür. Bu gün ellerimiz daha çok havada, kalbimiz Allah'a dönük olsun.

Dipnotlar:

- 1- Buhârî, 3/507.
- 2- R. Sâlihîn, 1154.
- 3- Tecrit Terc. 106.
4. Mektûbât, s. 270; Sözler, s. 662.
- 5- Mektûbât, s. 460; Sünûhât, s. 19